

Ес туралы жалпы ұғым

Надырова Нүргүл

Псих-211-2

Ес туралы жалпы ұғым

- Ес дегеніміз сыртқы мен дүние құбылыстарының адам миында сақталып, қайтадан жаңғыртылып, танылып, ұмытылуын бейнелейтін процесс.

Ес процестері

- Ес күрделі психикалық процестердің бірі. Ес есте қалдыру, қайта жаңғырту, тану, ұмыту секілді процестерден тұрады.

- Бір нәрсені еске сақтау-оны байланыстыру деген сөз. Ес процесінің негізі болып табылатын байланыстарды психологияда **ассоциация** деп атайды.

Естің психологиялық теориясы

- Аристототель біздің елестеріміздің бір бірімен байланысуына мүмкіндік беретін принциптер “ассоциация принципі” деп атаған.
- Іргелес ассоциация
- Ұқсастық ассоциация
- Контрастық ассоциация

Іргелес ассоциация

- Қабылдау бейнелері қандай да бір елестерді бұрын солармен бірге немесе олардан соң бастан кешірген елестерді туғызады.

Ұқсастық ассоциация

- Қабылдау бейнелері немесе белгілі бір елестер біздің санамызда осыларға қандай да бір белгілері бойынша ұқсас елестерді шақырады.

Контрастық ассоциация

- Қабылдау бейнелері немесе белгілі елестер біздің санамызда бір белгісі бойынша қарама- қарсы елестер туғызады.

Естің негізгі түрлері

- Естің түрлерін жіктеуін белсенділікке, мақсатың бар немесе жоқ болуына , негізгі психикалық әрекетінің сипатына, есте сақтау мерзіміне орай, келесі түрлері болады.

-
- Ерікті және еріксіз
 - Механикалық ес
 - Логикалық ес
 - Бейнелі-көрнекілік ес

Естің негізгі процестері мен механизмдері

- Естің негізгі процестері: есте қалдыру, есте сақтау, қайта жаңғырту, тану және ұмыту.
- Есте қалдыру дегеніміз жаңадан қабылданған бейнелер мен мәліметтерді және оларды сақтауды айтмыз

- Қайта жаңғырту дегеніміз ұзақ мерзімде есте сақталған мәліметтерді жаңғырту
- Тану дегеніміз естің бұрын қабылданғандарға кезіккенде көрінетін қарапайым түр.
- Ұмыту дегеніміз қабылдағанды, еске қалдырғандарды қажет болғанда еске түсіре алмау, жаңылысу

**Тыңдағандарыңызға
а рахмет**